

Towards Person Centred Housing Services in Europe

Yksilölliset tarpeet ja asuntojen kohdentamispaketti

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

IO3 - Yksilölliset tarpeet ja asuntojen kohdentamispaketti

Sisältö

Sisältö

1. Johdanto	2
1.1. Mikä on asuntojen kohdennusjärjestelmä (HAS)	2
1.2. HASin tavoite	2
1.3. HASin mahdollisuudet ja rajoitteet	3
2. Tausta	3
2.1. YK: n yleissopimus (UN CRPD)	3
2.2. YK: n yleissopimus ja Integroitu asuminen ja tuki	4
2.3. Henkilökeskeinen lähestymistapa asumisessa	5
2.4. Asunnon hakijan rooli ja asuntojen kohdentamisen yhteistuotanto	5
3. Asunto Kohdennukset	6
3.1. Asunto kohdennuksissa mukana olevat organisaatiot ja niiden roolit	6
3.2. Asuntokohdennuksen laillisuus	7
3.3. Asunnon hakijan oikeudet	7
4. Asuntojen Kohdennus Järjestelmä (HAS)	8
4.1. Askel 1: THINRA	8
4.2. Askel 2: Asumisen Arviointi Kysely	9
4.3. Vaihe 3: Tiivistelmä asumis- ja tukipalveluista sekä mieltymyksistä	19
4.4. Vaihe 4: Hakijan ja hänelle sopivan asunnon löytäminen	20
4.5. Step 5: Review of needs and preferences	23
4.6. Step 6: Ensure supports are in place	23
4.7. Step 7: Make allocation	23
5. Key success factors to put HAS into practice	24
5.1. Dispute resolution and transparency	24
5.2. Transferability	24
5.3. Understanding the benefits of HAS at individual frontline, individual managerial and organisational level	25
6. References	26

IO3 - Yksilölliset tarpeet ja asuntojen kohdentamispaketti

Sisältö

1. Johdanto

1.1. Mikä on asuntojen kohdennusjärjestelmä (HAS)

On useita sidosryhmiä, jotka ovat tekemisissä asumisen ja tukipalvelujen kanssa -hallituksen ministeriöt, paikallinen hallitus, kunnallisviranomaiset, valtio, vapaaehtoinen ja yksityiset terveyspalvelujen tuottajat, vapaaehtoisorganisaatiot, ruohonjuuritaso ja hallintotaso ja tietysti palvelun käyttäjät itse. Moninaiset sidosryhmät sekä eroavaisuudet historiassa, kulttuurissa, käytäntöjen jne. systeemit asuntojen kohdentamiseen vaihtelevat ympäri Eurooppaa ja saattavat vaihdella jopa maan sisällä. olemassa olevat asuntojen kohdennus ja asumisen arviointi systeemit ja tuki voi olla joustamatonta eivätkä ole varustettuja majoittamaan sitä määrää ihmisiä, jotka hakevat tuettua asuntoa, ja heidän moninaisia tarpeitaan. asuntojen kohdennusjärjestelmän (HAS) on tarkoitus toimia yhteistyössä muiden TopHousen tuotosten kanssa ja vertailla kriteereitä henkilökohtaisten tarpeiden ja oikeuksien arvioinnista, tuen tarpeen arvioinnista ja kelpoisuus arviosta. Parhaimmat toimintatapa esimerkit ympäri Euroopan tutkitaan ja muista yhteyksistä opitaan, jotta varmistetaan HASin olevan järjestelmä, jonka kautta asunnot ja tukitoimet kohdennetaan oikein, hakijoille niin että heidän tarpeisiinsa vastataan ja se tehdään läpinäkyvästi ja henkilökeskeisesti.

1.2. HASin tavoite

HASin tavoite on perustaa asuntojen ja tukitoimien kohdennus järjestelmä vammaisille henkilöille tai henkilöille, jotka tarvitsevat lisätukea. HASin on tarkoitus sisältää henkilökeskeinen suunnittelu ja sitä pönkittää YK:n yleissopimus.

On tarkoitus, että HAS:ia käyttävät asumispalvelun henkilökunta ja se tulee jokaisen organisaation käyttöön ympäri Euroopan, jotta he voivat tarjota oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä asunnon kohdennus päätöksiä. Johtotason ja organisaatiotason tietoisuus ja hyväksyntä on ensiarvoista, jotta HAS voidaan ottaa käyttöön oikein.

1.3. HASin mahdollisuudet ja rajoitteet

Siirtyvyys on HASin ominaisuus, joka esittäytyy sekä mahdollisuutena että mahdollisena rajoituksena. Systeemin tulee olla tarpeeksi joustava mahtuakseen mukaan jo Euroopassa olemassa oleviin asunnon kohdennus järjestelmiin. Jos tämä tehdään onnistuneesti, syntyy oikeudenmukainen kohdennusjärjestelmä, joka on henkilökeskeinen ja YK:n yleissopimuksen pönkittäjä, ja joka tunnetaan ympäri Euroopan. Tämä hyödyttää lopulta palvelun käyttäjiä. Siitä hyötyvät myös asuntokohdennus virkailijat, jotka saattavat olla nykysysteemillä huonosti varustettuja palvelemaan erityistarpeita omaavia henkilöitä oikealla tavalla.

Pitäen mielessä siirtyvyyden, on elintärkeää se että vaikka HAS on joustava sen tulee kuitenkin olla tarpeeksi yksityiskohtainen, jotta se olisi merkityksellinen, löyhä kokoelma standardeja tai opastavia periaatteita ei anna sellaista vankkaa järjestelmää, joka on tarpeen, jotta HAS olisi käytännöllinen.

HASin käyttäjien etulinjassa ja johtoportaalilla täytyy olla halukkaita työskentelemään uudella tavalla ja muuttaa hiukan omaa rooliaan. Kohdentamisvirkailijan rooli voi olla sellainen, että hakijan kanssa vietetään vain vähän aikaa. Kun huomataan, että erilainen, yhteistyöhön perustuva ja tukeva, työskentelytapa hakijoiden, jotka tarvitsevat asuntoa ja tukea, johtaa HAS:in tehokkaaseen käyttöön ja toivottavasti parempiin kohdennuksiin ja kaikille parempiin lopputuloksiin.

2. Tausta

2.1. YK: n yleissopimus (UN CRPD)

yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista. Sopimuksen tarkoituksena on taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten henkilöiden ihmisarvon kunnioittamista. ei sisällä mitään uusia tai erityisiä oikeuksia vammaisille, mutta se asettaa jäsenvaltioille veloitteita siitä, kuinka vammaisten mahdollisuuksia nauttia ihmisoikeuksista tulisi edistää. Sopimus velvoittaa myös huomioimaan vammaisten henkilöiden erityistarpeet ja takaamaan vammaisille samat yhteiskunnallisen osallistumisen mahdollisuudet kuin kaikille muillekin.

Vammaissopimuksen keskeiset periaatteet ovat:

- a. yksilön itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen
- b. syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus
- c. vammaisten henkilöiden osallistuminen ja osallisuus yhteiskuntaan
- d. esteettömyys ja saavutettavuus.

- e. Kaikki EU:n jäsenmaat ovat allekirjoittaneet sopimuksen ja kaikki maat ovat sen myös ratifioineet, HAS luodaan sellaiseksi, että se on linjassa yleissopimuksen periaatteiden kanssa.

2.2. YK: n yleissopimus ja Integroitu asuminen ja tuki

läpi Euroopan, n. 20% ihmisistä asuu sosiaalisessa asumisessa ja suuri osa heistä tarvitsee integroitua asumista ja tukea. Tuhannet muut ovat hakeneet sellaista asumista ja lisäksi osa asuu laitospäiväkeskuksissä, mutta haluaisivat ja tarvitsisivat tuettua itsenäistä asumista. Sellaisilla vuokralaisilla on vammaisuuteen liittyviä tarpeita (fyysiset, älylliset, aistilliset, autismin kirjo, mielenterveys), kodittomuus (lisänä vammaan tai riippuvuuteen liittyvät tarpeet) tai ikään liittyvät (rajoittunut liikkuvuus, dementia, jne.).

läpi Euroopan, lakien suuntaus on hitaasti siirtynyt henkilökeskeiseen lähestymistapaan asumispalveluissa, samalla asteittaisen "asunto ensin" filosofian hyväksynnän kanssa, kodittomien asuntojen suhteen. Vammaispalvelut on laajalti siirtyneet laitosoista vammaisten asumisen tukemiseen yhteiskunnissa maksimi avun ja valinnanvapauden kanssa. Tämä näkyi lakimuutoksissa avun ja tuen tarjoamisessa vammaisille yhteisöissä, ja oli samalla askel terveysministeriön tavasta rahoittaa henkilöiden kokovaltainen hoito laitospäiväkeskuksissä, eristetyssä ympäristössä.

Vaikka Irlanti ratifioi YK:n yleissopimuksen vasta 2018, lainsäädäntö on siirtynyt kohti henkilökeskeistä mallia. Heinäkuussa 2012, Irlannin ympäristöministeriö, yhteisö ja paikallishallitus julkaisivat kansallisen vammaisten asuntopolitiikan 2011-2016, Irlannin ensimmäinen poliittinen asiakirja sisälsi selvät suositukset erityisesti vammaisten henkilöiden asumisesta. Se on osa laajempaa hallituksen politiikkaa (säädetty vammaislaissa 2005), jossa kaikkien palvelujen tulee vastata vammaisten ihmisten tarpeita oleellisena osana heidän toimintaansa ts. valtavirtaistaa vammaisten ihmisten palvelut. YK:n yleissopimuksen täyttävä roolia Irlannissa ei ole vielä täysin arvioitu ja vaikka politiikka siirtyy kohti henkilökeskeistä mallia, edessä on todennäköisesti paljon töitä, että varmistetaan YK:n yleissopimuksen täysi noudattaminen.

Muut Euroopan maat ovat tehneet samoin. Itävallassa, maan vammaisneuvoston raportti totesi, että vaikka Itävallan hallitus olettaa vammaisten henkilöiden oikeuksien olevan kirjattu Itävallan oikeusjärjestelmään, kansallinen toimintasuunnitelma sisältää 250 toimenpidettä, jolla varmistetaan YK:n yleissopimuksen toimeenpaneminen.

Suomessa vammaisneuvosto, VANE, julkaisi toimintasuunnitelman YK:n yleissopimuksen vahvistamiseksi. Vaikka se on ratifioitu, raportti tuo esiin sen toimeenpanemiseen tai vaikutuksien arvioimiseen tarvittavien työkalujen puutteen suomessa.

2.3. Henkilökeskeinen lähestymistapa asumisessa

viimeisin laki Irlannissa ja Euroopassa on ottanut henkilökeskeisen suunnan ja ihmiset, jotka on koottu asumaan yhdessä paikassa, on siirretty asumaan hajanaisemmin laajemmissa yhteisöissä. Sellaisia asuntoja on saatu asuntoyhtiöiltä, paikallisviranomaisilta, yksityisiltä palveluntuottajilta, kunnan viranomaisilta ja muilta. Vammaisten henkilöiden asumisessa, heidän yhteisöllinen asumisensa mahdollistaa heille valtavirran palvelut, kuten lääkärit, hoitajat sekä laajemmat sosiaaliset, kulttuurilliset ja urheilupalvelut, jotka mahdollistavat vammaisille henkilöille itsenäisemmän elämän aktiivisina yhteiskunnan jäsenenä heidän haluamallaan tavalla.

Sosiaalisessa asumisessa, palvelunkäyttäjä ja palveluntuottaja tekevät yhdessä henkilökeskeisiä suunnitelmia (HKS), tarpeen mukaan. HKS tukee ja mahdollistaa henkilön tietoonperustuvat valinnat halutusta asuinmuodosta nyt ja tulevaisuudessa. Se tukee henkilöä unelmiensa, toiveidensa ja tavoitteidensa tunnistamisessa ja auttaa ymmärtämään mitä niiden saavuttamiseen tarvitaan. HKS prosessi vaatii, että saatavilla olevat tukitoimet ovat henkilöön reagoivia ja keskittyvät henkilön haluamiin tuloksiin. Yksilöllinen HKS käsittää kaikki heidän tulevaisuuden siirtymiin. Suunnitelmat sisältävät asumistarpeet ja yksilölliset valinnat ja ne tehdään ennen kuin henkilö esittäytyy paikallisviranomaisille tarpeiden arvioimiseksi. HKS auttaa tämän prosessin tiedoissa.

Ammattilaisten tulisi käydä HKS läpi säännöllisesti, jotta varmistetaan, niiden olevan yhä nykytarpeiden, halujen mukaiset. Jos tukitarpeisiin on tullut merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat vuokrasuhteen laatuun ja/ tai keston on tärkeää, että nämä sisällytetään HKS:ään. Henkilön ja hänen asianajajansa suostuessa ja tarvittaessa sellainen tieto tulisi jakaa asumispalvelun tuottajien kanssa, jotta varmistetaan, että henkilön muuttuneisiin tarpeisiin voidaan vastata.

2.4. Asumisen hakijan rooli ja asuntojen kohdentamisen yhteistuotanto

The European Network on Independent Living (ENIL) määrittää ”yhteistuotannon osallistaviksi toimintatavoiksi kokemusasiantuntijoiden ja organisaatioiden välillä ... jokaista prosessissa mukana olevaa ihmistä arvostetaan, kunnioitetaan ja kuunnellaan, kaikki ovat mukana suunnittelussa, kehityksessä ja tuottamisessa “.

Yhteistuotanto asumisessa suoritetaan epäilemättä jossain määrin henkilökeskeisen lähestymistavan kautta ja henkilökeskeisillä suunnitelmilla. Todennäköisesti tämä epäonnistuu ja yhteistuotanto katoaa asunnon kohdennus prosessissa, jossa henkilökunta työskentelee joustavassa systeemissä, joka on huonosti varusteltu kohtaamaan erityistukea tarvitsevien tarpeet.

HAS kehitetään yhteistuotannon periaatteet mielessä ja sisällyttää nämä merkittävällä tavalla. On myös tarkoitus, että It is also intended that the training delivered as part of TopHousen osana järjestetty koulutus sisällyttää elementin yhteistuotantoa, järjestää mahdollisuuksia palvelun käyttäjille antaa palautetta ja antaa heidän kokemuksilleen asuntojen kohdennuksesta ja arviointi järjestelmästä.

3. Asunto Kohdennukset

3.1. Asunto kohdennuksissa mukana olevat organisaatiot ja niiden roolit

Kuten osiossa 1a aiemmin mainittiin, usea organisaatio on mukana asunto kohdennuksessa. Alapuolella on yleiskatsaus osasta niiden toiminnoista asumiseen ja tukitoimintoihin liittyen. Huomioi, että listaus ei ole täydellinen ja joltain osin organisaatioissa ja niiden rooleissa esiintyy päällekkäisyyttä:

Organisaatio	Rooli
Keskushallinto	Luoda asuntolainsäädäntöä ohjata politiikkaa ja kommunikoida visio maan asuntotilanteesta kohdentaa kansalliset budjetit asuntoihin ja tukeen
Paikallinen/ alueellinen/ kunnallinen/ hallitus	Arvioida asuntoa tarvitsevien henkilöiden määrä Arvioida tarvittavien asuntojen tyypit Kohdentaa rahoitusta asunto projekteihin Järjestää asumispalvelun johtotehtävät Asumisen kohdentaminen
Terveys / tuki / hoitopalvelut	Tuottaa terveys, hoito ja tukipalveluita Ajaa asiakkaan etuja
Vapaaehtoistyö organisaatiot	Kehittää asuntoprojekteja Järjestää asumispalvelun johtotehtävät Ajaa asiakkaan etuja

TopHousen IO5 keskittyy Alojen välisen yhteistyön luomiseen. Tämä on elintärkeä elementti onnistuneessa asunto kohdennuksessa ja vuokrasuhteen ylläpitämisessä. Kaikkien HAS:ia käyttävien toimistojen tulisi sisällyttää toimintaan Alojen välistä yhteistyötä, näin varmistetaan, että integroitua

asumista ja tukea hakevat yksilöt saavat toimistojen ja virastojen täyden tuen koko prosessin ajan, kohdennus ja tuki prosessi on tehostettu ja kaikki organisaatiot ovat täysin tietoisia omista vastuualueistaan ja ottaa sen käyttöön.

TopHousen resurssien siirtyvyys on tärkeintä sen onnistumisella ja pitkäaikaiselle käytölle. Silloin, kun Alojen välinen yhteistyö ei ole virallisella tasolla mahdollista, asiakkaita tulisi rohkaista rakentamaan verkostoja missä mahdollista yhteisö orientoidun työn kautta. Tätä käsitellään lisää IO5:ssä.

3.2. Asuntokohdennuksen laillisuus

Asunnon tarve, asunnon kohdennus ja sen rekisteröinti suoritetaan ympäri Euroopan eri tavoin. HAS:ia tulisi käyttää työkaluna jokaisen maan laillisessa viitekehysessä ja toimintaperiaatteina.

3.3. Asunnon hakijan oikeudet

Asunnon hakijan oikeudet saattavat vaihdella hallintoalueesta riippuen. Tarkoitus on, että TopHousen työkalut ja Asuntojen Kohdennus Järjestelmä (HAS) toimisi jo olemassa olevan laillisen ja kohdennus viitekehysten sisällä.

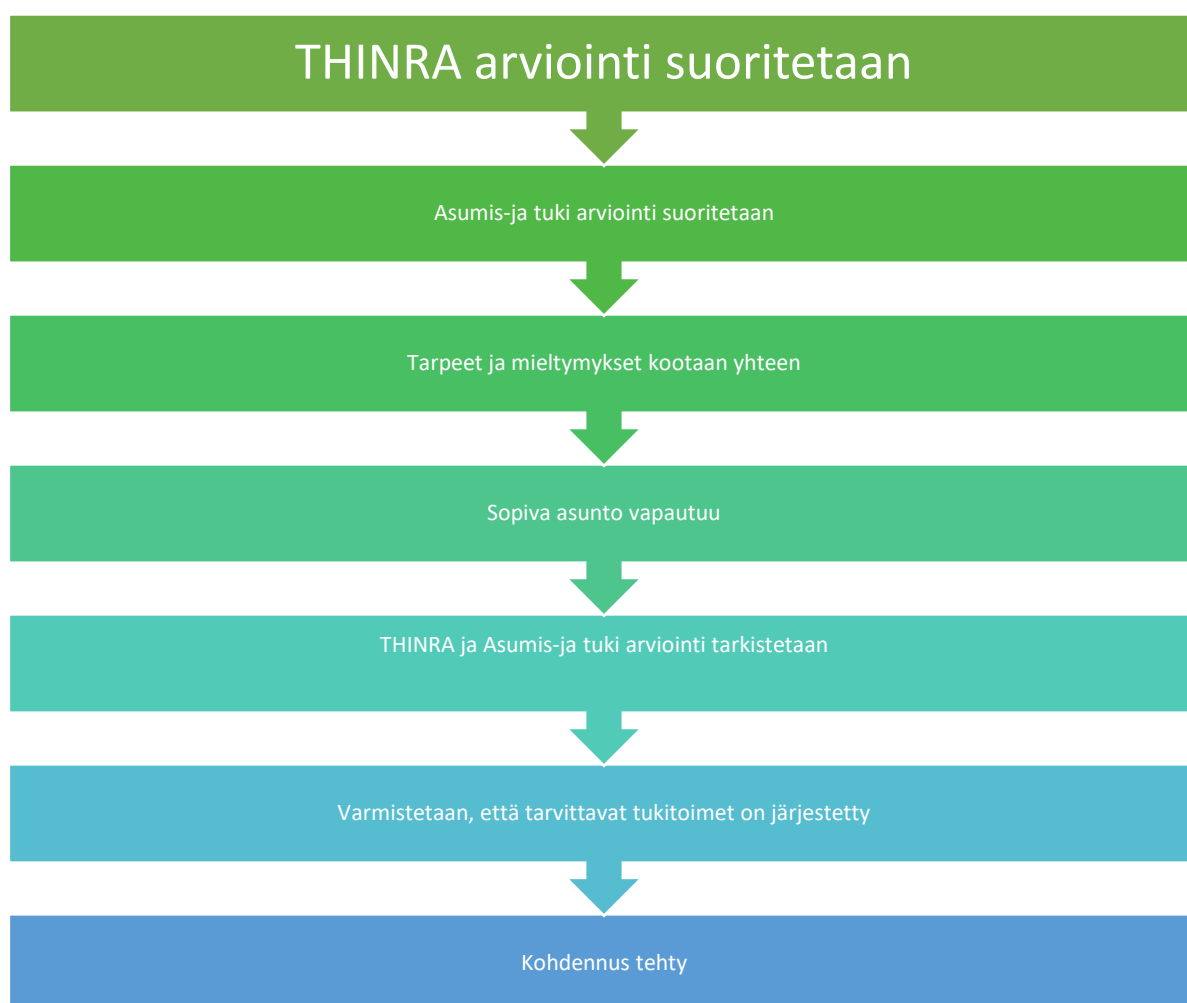
4. Asuntojen Kohdennus Järjestelmä (HAS)

Asuntojen Kohdennus Järjestelmä tai HAS hahmottelee askel askeleelta prosessissa, kuinka kohdentaa asunto integroidulla tukipalvelulla henkilölle, jolla on tukitarpeita.

Kaikissa arvioinnin ja kohdennuksen vaiheissa, joissa on annettu lupa se tulisi olla kopiona yhteydenpidossa. Arvioinnin monin tavoin arkaluontoinen ja henkilökohtainen luonne tulisi pitää mielessä, ja sen käyttö ja säästäminen tulee olla tietosuojadirektiivin mukaista.

4.1. Askel 1: THINRA

Prosessin voi tiivistää seuraavaan taulukkoon:

Seuraava teksti käsittelee jokaista askelta yksityiskohtaisemmin.

Katso edellisestä kappaleesta THINRA:n yleiskuva, TopHouse Henkilökohtaisen tarpeiden ja oikeuksien arviointi. THINRA:n tulokset osoittavat selkeästi asumisen tukiyarpeet, mutta on tärkeää

huomioida, että seuraavan askeleen Asumisen ja tuen arvioinnin voi tehdä riippumatta siitä onko tukitoimet sillä hetkellä saatavilla.

4.2. Askel 2: Asumisen Arviointi Kysely

Hakijan asumisen tarpeiden mieltymykset ovat tärkeässä osassa, jotta heidät kohdennetaan oikeaan asuntoon. Jätettäessä hakemusta sosiaalisen asumisen tuesta on tärkeää kuvata hakijan vamma ja tuentarve yksityiskohtaisesti, jotta voidaan arvioida kohteiden sopivuus ja kohdennus voidaan tehdä.

Fyysisesti vammaisille tai muutoin vammaisille, jotka tarvitsevat asuntoihinsa muutostöitä, on tärkeää, että nämä tarpeet tuodaan esiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa prosessia. Ilmoitus voi olla kirje lääkäriltä, raportti toimintaterapetilta (TT), palveluntuottajalta tai konsultilta/ spesialistilta. Kirjeessä tulee mainita vamman laatu ja vakavuus. Jos asuntoon vaaditaan tiettyjä muutoksia tai ominaisuuksia, TT raportti tulee liittää hakemukseen.

Lisäksi, vammaisten hakijoiden, joilla on erityistuen tarpeita, asukaspalvelun henkilökunnan ja kohdennusviranomaisten tulee käyttää alla olevaa kyselyä, jotta varmistuu, että kaikilla hakijoilla on mahdollisuus ilmaista kaikki toiveensa tulevaan asuntoonsa liittyen. Tätä työkalua tulisi käyttää yhdessä maassasi jo olemassa olevien asuntohaku kaavakkeiden kanssa. Sitä tulisi käyttää yhdessä myös THINRAn, TopHousen Henkilökohtaisen tarpeiden ja oikeuksien arvioinnin kanssa. Näillä kolmella viitekehyksellä, oletetaan saatavan täydellinen kuva yksilön tarpeista, tuesta, asunnon tarpeista ja mieltymyksistä; täten heille voidaan kohdentaa sopiva asunto olemassa olevilla kohdennustoimenpiteillä ja että alojen välinen yhteistyö toimii niin, että kaikki tarpeelliset virastot toimivat yhteistyössä ja oikeanlaiset tukitoimet ovat saatavilla.

On tärkeää, että tässä vaiheessa hakijalle kerrotaan kohdennusjärjestelmän rajoituksista ja se, kuinka kauan asunnon kohdennus yleensä kestää. He saattavat ilmaista kyselyssä jonkin toiveen, jota kohdennuksessa ei pysty täyttämään ja/ tai he saattavat odottaa kuukausia tai vuosia sopivaa asuntoa. On tärkeää hillitä odotuksia.

Tässä vaiheessa, kun erityistukitoimia tarvitseva henkilö hakee asuntoa, heidän tulisi täyttää kysely itse, yhdessä tukitoimia tarjoavan tahon ja kohdennusvirkaileijan läsnä ollessa, mahdollisten kysymysten selventämiseksi tai muutoin apuna.

Kysely mukailee paljolti vuoden 2012 Cowman J., Gough P. and Cunningham R. tekemää työtä ja haluamme huomioida heidän apunsa tämän kanssa.

ENSIKSI HALUAISIN TIETÄÄ NYKYISESTÄ ASUINMUODOSTANNE

1. MISSÄ ASUT JUURI NYT? (Valitse yksi vaihtoehto. Jos vastaus on epäselvä, pyydä hakijaa valitsemaan yksi).

- a. _____ keskussairaalassa
- b. _____ sairaalan psykiatrisella osastolla
- c. _____ tukikeskuksen kuntoutusyksikössä
- d. _____ korkean tuen hostelli tai tukikeskuksen talossa
- e. _____ tukikeskuksen ryhmäkodissa
- f. _____ muussa tukikeskuksen pitämässä majoituksessa
- g. _____ asunnottomien hostellissa
- h. _____ asunnottomien aamiaisen tarjoavassa hotellissa
- i. _____ asunnottomien tuen pitämässä muussa majoituksessa
- j. _____ väliaikaismajoituksessa
- k. _____ vankilassa tai muussa rangaistuslaitoksessa
- l. _____ koditon/kadulla
- m. _____ väliaikaisesti ystävän tai sukulaisen luona
- n. _____ lapsuudenkodissa
- o. _____ paikallisessa kaupungin vuokra-asunnossa
- p. _____ tuetussa asumisyksikössä
- q. _____ yksityisessä vuokra-asunnossa
- r. _____ taloyhtiössä

2. ASUTKO YKSIN VAI MUIDEN KANSSA?

- a. _____ yksin
- b. _____ muiden kanssa

3. KUINKA KAUAN OLET ASUNUT SIELLÄ?

Vuosia Kuukausia

(Jos alle vuoden, kysy numero 3 a ja 3 b; jos enemmän kuin vuoden, hyppää numeroon 4)

3 a. KUINKA MONTA KERTAA OLET MUUTTANUT VIIMEISEN VUODEN SISÄLLÄ?

kertamäärä _____

3b. VIIMEISEN VUODEN AIKANA OLETKO OLLUT KODITON?

- a. _____ kyllä b. _____ en

4. VIIMEISEN VUODEN AIKANA, MITEN SAIT RAHAA? (Merkitse kaikki, jotka sopivat)

- a. _____ työ
 b. _____ sosiaaliavustus (avustuksen nimi _____)
 c. _____ perheen tuki
 d. _____ muu (mikä?) _____
 e. _____ Minulla ei ole tuloja (siirry kohtaan 6e)

4a. PALJONKO RAHAA SAIT VIIKOSSA? (Merkitse vastaus tähän:)

4b. PALJONKO MAKSAT VUOKRAA VIIKOSSA? (jos et maksa vuokraa siirry kohtaan 6). (Kirjoita vastaus tähän) _____

4c. SISÄLTYYKÖ VUOKRAAN KOTITALOUSHYÖDYKKEET? (sähkö, jätteet, lämmitys jne.)

- a. _____ kyllä
 b. _____ ei

4d. ARVIOLTA KUINKA PALJON KÄYTÄT RAHAA VIIKOSSA KOTITALOUSHYÖDYKKEISIIN?

(Kirjoita vastaus tähän:) _____

4e. SAATKO APUA VUOKRAN MAKSUUN? Esim. Vuokran lisä/ asumistuki?

- a. _____ kyllä
 b. _____ ei (jos ei siirry kysymykseen 5)

4f. KUKA AUTTAA VUOKRAN MAKSUSSA?

- a. _____ tukikeskus
 b. _____ sosiaalityöntekijä
 c. _____ perhe, puoliso

d. _____ muu (mikä? :) _____

5. HALUAISIN TIETÄÄ KUINKA TYYTYVÄINEN OLET NYKYISEEN ASUMISJÄRJESTELYYN. OLETKO

MIELESTÄSI: (Lue vaihtoehdot ääneen ja valitse sopiva vaihtoehto)?

- a. _____ ERITTÄIN TYYTYVÄINEN
- b. _____ JOKSEENKIN TYYTYVÄINEN
- c. _____ EI TYYTYVÄINEN EIKÄ TYYTYMÄTÖN
- d. _____ JOKSEENKIN TYYTYMÄTÖN
- e. _____ ERITTÄIN TYYTYMÄTÖN

6. MISTÄ PIDÄT ENITEN NYKYISESSÄ ASUMISJÄRJESTELYSÄSI? (Kirjoita vastaus tähän:)

7. MAINITSE YKSI ASIA, JOSTA ET PIDÄ NYKYISESSÄ ASUMISJÄRJESTELYSÄSI? (Kirjoita vastaus tähän:)

8. ALLA OLEVALLA LISTALLA (A-K) ON 11 ASIAA, JOISTA OSALLISTUJAT PITÄVÄT TAI EIVÄT PIDÄ ASUINTILANTEESSAAN. KERRO MIELIPITEESI JOKAISESTA ASIASTA NYKYISESSÄ ASUINPAIKASSASI.

- PIDÄN PALJON (5)
- PIDÄN JOKSEENKIN (4)
- EN VÄLITÄ (3)
- EN PIDÄ SIITÄ (2)
- INHOAN PALJON (1)
- EI SOVELLU (0)

(Lue lista ääneen ja ympyröi sopiva numero).

- a. TILAN MÄÄRÄ (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- b. KUNNOSTAMINEN JA KUNTO (0) (1) (2) (3) (4) (5)

- c. SIJAINTI (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- d. ASUINKUMPPANIT (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- e. NAAPURIT (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- f. YKSIN ASUMINEN (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- g. VUOKRANANTAJA (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- h. TUKIHENKILÖN VIERAILUT (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- I. YKSITYISYYS (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- j. HINTA (0) (1) (2) (3) (4) (5)
- k. MUUTA (0) (1) (2) (3) (4) (5)

(Mitä?). _____

9. ONKO LEMMIKIT SALLITTUJA ASUINPAIKASSASI?

- a. _____ kyllä
- b. _____ ei

10. KÄYVÄTKÖ TUKIHENKILÖT SÄÄNNÖLLISESTI KOTONASI?

- a. _____ ei (jos ei, siirry kysymykseen 12)
- b. _____ kyllä (jatka)

11. MIKÄLI SAAT SÄÄNNÖLLISESTI TUKIPALVELUITA ASUINPAIKASSASI, VOISITKO KUVAILLA MITÄ NE OVAT JA KUINKA USEIN SAAT NIITÄ? (Kirjoita vastaus tähän:)

12. KUINKA TYYTYVÄINEN OLET TILANTEeseen? (Lue ääneen ja valitse sopiva vaihtoehto).

- a. _____ ERITTÄIN TYYTYVÄINEN
- b. _____ JOKSEENKIN TYYTYVÄINEN
- c. _____ EI TYYTYVÄINEN EIKÄ TYYTYMÄTÖN
- d. _____ JOKSEENKIN TYYTYMÄTÖN
- e. _____ ERITTÄIN TYYTYMÄTÖN

13. VOITKO JATKAA ASUMISTA SAMASSA PAIKASSA VAI TÄYTYYKÖ SINUN MUUTTAA?

- a. _____ kyllä, voin asua niin kauan, kun haluan (jos kyllä siirry kohtaan 14)
- b. _____ en, minun täytyy muuttaa (jatka)

13a. MIKSI PITÄÄ MUUTTAA? (Kirjoita vastaus tähän:)

14. HALUAISITKO JATKAA ASUMISTA NYKYISESSÄ PAIKASSA VAI HALUAISITKO MUUTTAA MUUALLE?

- a. _____ jäädä (siirry numeroon 15)
- b. _____ muuttaa (jatka)

14a. MIKSI HALUAT MUUTTAA? (Kirjoita vastaus tähän:)

15 ONKO NYKYASUIINTILANTEESSASI JOKU TIETTY ONGELMA, JOKA SELITTÄÄ ASUNNON TARPEEN?

=====

SIIRRY TIIVISTELMÄÄN 1 TIIVISTÄÄKSESI ASUNNON TARPEET

=====

16. MIKÄ OLISI IDEAALI ASUINPAIKKASI?

(Valitse yksi vaihtoehto. Jos vastaus on epäselvä, pyydä hakijaa valitsemaan yksi).

- a. _____ tukipalveluiden ylläpitämässä ryhmäkodissa
- b. _____ hoitokodissa
- c. _____ kodittomien hostellissa

- d. _____ asunottomien aamiaisen tarjoavassa hotellissa
- e. _____ asunottomien tuen pitämässä muussa majoituksessa
- f. _____ väliaikaismajoituksessa
- g. _____ koditon/kadulla
- h. _____ itsenäisesti asunnossa
- i. _____ itsenäisesti talossa
- j. _____ lapsuudenkodissa
- k. _____ ystävän tai sukulaisen kanssa

- l. _____ muu (mikä?) _____

17. MIKÄ ASUINPAIKASSA OLISI KAIKKEIN TÄRKEINTÄ?

(Kirjoita vastaus tähän:) _____

18. HALUAISITKO ASUA :(Lue vaihtoehdot ääneen ja valitse sopiva vaihtoehto).

- a. _____ NYKYISELLÄ ASUINALUEELLA
- b. _____ MUUALLA MUTTA YHÄ [kaupungin nimi]
- c. _____ MUUALLA KUIN [kaupungin nimi]
- d. _____ EI MERKITYSTÄ

19. MIKÄ ASUINPAIKASSA OLISI KAIKKEIN TÄRKEINTÄ?

(Kirjoita vastaus tähän:) _____

20. JOS SINUN PITÄISI

ASUA JONKUN KANSSA, HALUAISITKO ASUA MUIDEN TUKIPALVELUJEN KÄYTTÄJIEN KANSSA VAI ET?

(Lue 3 vaihtoehtoa ääneen ja pyydä hakijaa valitsemaan sopivin)

- a. _____ kyllä, haluan asua muiden kanssa
- b. _____ ei, en halua asua muiden kanssa
- c. _____ ei merkitystä

20a. MIKSI?

(Kirjoita vastaus tähän:) _____

21. JOS SAISIT VALITA ASUISITKO MIELUUMMIN YKSIN VAI MUIDEN KANSSA?

- a. _____ mielummin yksin (siirry kohtaan 23)
- b. _____ mielummin muiden kanssa (jatka)

22. KENEN KANSSA HALUAISIT ASUA? (Valitse yksi vaihtoehto. Jos vastaus on epäselvä, pyydä hakijaa valitsemaan yksi).

- a. _____ sukulaisten
- b. _____ystävien
- c. _____ puolison
- d. _____ tukihenkilöiden
- e. _____ kodittomien henkilökunnan
- f. _____ joku muu? (Kuka?) _____

23. HALUAISITKO LISÄTÄ JOTAIN ASUINMIELTYMYKSISTÄSI TAI ASUINKUMPPANEISTASI?

=====

SIIRRY YHTEENVETOON 2 TIIVISTÄMÄÄN HALUTTU ASUINMUOTO

=====

NYT, KUN OLEMME PUHUNEET HALUTUSTA ASUINPAIKASTASI, HALUAISIN TIETÄÄ MILLAISIA TUKIPALVELUITA MIELESTÄSI TARVITSISIT ASUAKSESI SIELLÄ

24. MILLAISIA TUKIPALVELUITA MIELESTÄSI TARVITSISIT ASUAKSESI MISSÄ HALUAT?

(Kirjoita vastaus tähän:) _____

28. ONKO MITÄÄN MUITA ASIOITA LIITTYEN ASUMISEEN TAI TUKITARPEISIIN, JOISTA HALUAISIT MAINITA? _____

29. MILLAISIA TUKIPALVELUITA MIELESTÄSI TARVITSISIT ASUAKSESI MISSÄ HALUAT?

Kirjoita vastaus tähän:) _____

30. LUEN SINULLE LISTAN USEIN MAINITUISTA TUKITOIMISTA. KERRO MITÄ NÄISTÄ LISÄTUKITOIMISTA KOET TARVITSEVASI ASUAKSESI MISSÄ HALUAT? (Lue lista ääneen ja valitse kyllä tai ei, jokaiseen kohtaan).

	Kyllä	Ei	
a.	___	___	Haluaisitko, että henkilökunta olisi tavoitettavissa puhelimitse vuorokauden ympäri?
b.	___	___	Haluaisitko, että voisit pyytää henkilökuntaa käymään vuorokauden ympäri?
c.	___	___	Haluaisitko, että henkilökunta kävisi luonasi säännöllisesti päiväsaikaan?
d.	___	___	Haluaisitko, että henkilökunta asuisi kanssasi?
e.	___	___	Tarvitsisitko lisää tuloja/ tukia/vuokralisää?
f.	___	___	Tarvitsisitko rahaa vuokratakuuseen?
g.	___	___	Huonekaluja? (kuten tuoleja, sängyn jne..)
h.	___	___	Tarvitsisitko kotitaloustarvikkeita? (kuten kattiloita / pannuja)
i.	___	___	Tarvitsisitko huonekavereita tai kämppeiksi?
k.	___	___	Tarvitsisitko apua asunnon löytämisessä?
l.	___	___	Tarvitsisitko apua huonekavereiden tai kämppisten löytämisessä?
n.	___	___	Tarvitsisitko apua tukien saamiseen?
o.	___	___	Tarvitsisitko jotain muuta?

(Jos kyllä mitä) _____

ONKO SINULLA KYSYTTÄVÄÄ TAI KOMMENTOITAVAA LIITTYEN ALUEEN ASUMIS – JA
TUKIPALVELUIHIN? (Jos on kirjoita alapuolelle)

4.3. Vaihe 3: Tiivistelmä asumis- ja tukipalveluista sekä mieltymyksistä

Hakijan kanssa toteutettu kysely on pitkäkö, joten tässä vaiheessa tiivistetään heidän asumis-, tukipalvelut ja muut mieltymyksensä. Seuraavat tiivistelmäkaavakkeet mahdollistavat hakijan tarpeiden ja mieltymysten avaintekijöiden ilmaisun selkeästi. On tärkeää muistaa, että kyselyn tehnyt virkailija ei välttämättä hoida asuntojen kohdentamista, joten on ensiarvoisen tärkeää, että hakijan tarpeet ja mieltymykset on ilmaistu selkeästi.

TIIVISTELMÄ 1: NYKYINEN ASUMINEN

Tähän asti olet asunut _____ viimeiset _____
kuukautta/vuotta.

Asut _____ kanssa.

Olet (erittäin / jokseenkin tyytymätön/tyytyväinen) siellä asumiseen koska

Kuitenkin/ siitä johtuen hakija (haluaa/ on pakotettu) muuttamaan,

koska _____

Asiat, joista pidät nykyisessä asuinpaikassasi _____

Asiat, joista et pidä nykyisessä asuinpaikassasi _____

_____.

Saat rahaa _____ (työpaikan/tuen nimi jne.). viikoittaiset tulosi ovat _____, ja rahaa kuluu _____ viikossa vuokraan ja _____ viikossa kotitaloushyödykkeisiin.

Tiivistelmä 2: haluttu asuminen

Haluaisit asua (asumismuoto) _____ koska paikka tarjoaisi sinulle _____ . Haluttu asuinpaikka on _____ koska _____ .

Haluaisit asua mieluiten (yksin tai toisten kanssa), koska _____

_____ . Jos sinun olisi pakko asua toisten kanssa, Asuisit mieluiten muiden tukipalveluita käyttävien kanssa / et asuisi mieluiten muiden tukipalveluita käyttävien kanssa, koska _____ .

Kaikista mieluisin asuinkumppani/ asuinkumppanit on / ovat _____ , koska _____ .

4.4. Vaihe 4: Hakijan ja hänelle sopivan asunnon löytäminen

IHS hakijat ja potentiaaliset asunnot tulisi löytää ensisijaisesti organisaation olemassa olevan IT-järjestelmän ja asunnon perusominaisuuksien perusteella. Vaikka asunto saattaa vastata kaikkia hakijan mieltymyksiä, kyseistä asuntoa ei tulisi harkita, jos sen yleisominaisuudet eivät vastaa hakijan tarpeita tai mieltymyksiä, esimerkiksi jos kiinteistö sijaitsee eri alueella, jolla hakija on ilmaissut haluavansa asua tai mikäli kiinteistö on väärän kokoinen heidän ruokakunnalleen.

Kaikkien olemassa olevien kohdentamisjärjestelmien tulisi pystyä luokittelemaan hakijat kiinteistön koon ja halutun sijainnin mukaan.

Kun IHS hakija on suhteellisen lähellä kohdentamislistan kärkeä – pistejärjestelmällä, listalla vietetyn ajan perusteella tai jonkun muun jonotusmetodin perusteella– heidän yhteen kootut tarpeensa ja mieltymyksensä tulisi tarkistaa ja kohdentamisesta vastaavia virkailijoita tulisi muistuttaa hakijasta, jotta heidät pidetään mielessä asuntojen vapautuessa.

Jos kohdentamisjärjestelmä odottaisi, kunnes hakija olisi listan kärjessä, hakijalle saattaisi seurata tarpeettomia myöhästymisiä. Heidän tukitarpeensa ja mieltymyksensä saattavat tehdä monesta kiinteistöstä hakijalle sopimattoman. Tietty määrä joustavuutta ja sopeutumiskykyä on tarpeen, jotta kaikille hakijoille voidaan taata paras lopputulos.

Sellaisissa tapauksissa, ‘tarjous vyöhykkeen’ käyttämisestä voi olla apua. Viranomainen ottaa yhteyttä henkilöön kirjallisesti, kun he saavuttavat ‘tarjous vyöhykkeen’ ilmoittaen, että henkilö tulee todennäköisesti saamaan tarjouksen asunnosta seuraavan 6 kuukauden aikana ja, että heidän tulisi hakea/varmistaa saavansa kaikki tarvitsemansa tukitoimet asuakseen itsenäisesti, ajoissa. Tukitoimien myöntämisestä vaaditaan vahvistus, jotta henkilö voi vastaanottaa tarjotun asunnon, tämä vaatimus kerrotaan selvästi hakijalle sekä hänen puoltajalleen, jos se katsotaan sopivaksi.

Jollei tukitoimia ole saatavilla ‘tarjous vyöhykkeen’ aikarajan sisällä, asiakas palaa asiaan tukitoimien ollessa kunnossa, heidän paikkansa odotuslistalla säilyy.

Seuraava taulukko on käytössä, kun selvitetään asunnon sopivuutta asiakkaalle:

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)
Kiinteistön sijainti vastaa hakijan toiveita.			
Asunnon koko vastaa asiakkaan tarpeita.			

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)
Tarvitaanko esteetön sisäänkäynti?			
Onko kiinteistö esteetön?			

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)

Tarvitaanko tukipalveluja? (käy läpi SNA tulokset)			
On hakijalle saatavilla tukipalveluja tällä asuinpaikalla?			

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)
Haluaako hakija asua muiden kanssa?			
Onko se mahdollista tässä kiinteistössä?			

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)
Onko kiinteistö kalustettu?			
Haluaako hakija asunnon kalustettuna?			

	Kyllä	Ei	Kommentit / Pisteet (kyllä 5 pistettä, ei 0 pistettä)
Ovatko lemmikit sallittuja kiinteistössä?			
Haluaako/omistaako hakija lemmikin?			

14 pistettä tai vähemmän: Kiinteistö ei sovellu hakijalle.

15-20 pistettä: Tämä kiinteistö saattaa sopia hakijalle. Vaatii lisäselvitystä hakijan ja tukitoimiston kanssa.

21-29 pistettä: Tämä kiinteistö todennäköisesti sopii hakijalle. Tarjous tai kohdentaminen voidaan tehdä.

4.5. Step 5: Review of needs and preferences

When a suitable property is available and an allocation is about to be made, the applicant should be contacted and a support worker and allocations officer should meet again with the applicant to review the needs and preferences expressed in the previous survey as they may have changed.

Changes may be extensive to the point that the allocation would no longer be suitable or they may be relatively minor. It is important that the applicants is fully briefed on the nature of the proposed allocation and for them to decide whether or not it is a suitable nomination and sufficiently meets their needs and preferences.

4.6. Step 6: Ensure supports are in place

As stated previously, it is recognised that although an individual may have support needs, these supports do not need to be in place at the point when a person is making a social housing application or during the assessment process. However, these supports must be in place at the time of the allocation of the property to ensure the individual can move into the property in a timely manner.

Before a final allocation is made, the allocations officer should receive confirmation that all required supports are in place for the applicant. If this does not happen, the allocation can be deferred until such a time as the supports are in place.

4.7. Step 7: Make allocation

The applicant is allocated their property and they become a tenant of the housing provider with all necessary supports in place.

5. Key success factors to put HAS into practice

5.1. Dispute resolution and transparency

HAS relies on existing allocations procedures and protocols across jurisdictions and it is expected that the survey on housing and supports needs and preferences will work in addition to the existing information gathering and waiting list system maintained by each allocating authority.

As a result, it is expected that disputes over allocated properties will be dealt with according to each allocating authority's dispute resolution process.

The main factor that determines an applicant's readiness for an allocation will be their place on the waiting list. Secondary to that will be their preferences and support needs expressed through the survey.

While TopHouse aims to improve the experiences of applicants in need of IHS, the project also must be realistic in acknowledging that not all allocations will be made to IHS applicants and the project must work within existing systems.

Where an applicant was the next IHS applicant on the list and was made an appropriate allocation, there is less likely to be a dispute from another applicant. Where an applicant requiring HIS was next on the list but someone further down the list than them received an allocation, there is perhaps more likely to be a dispute over this. The allocation scoring system is an objective way of measuring suitability of a property for an applicant and this can be used to demonstrate how the needs and preferences of the applicant higher up the list would not have been sufficiently met by the property in question.

5.2. Transferability

The transferability of HAS as an assessment tool will be vital for its success. It needs to strike a balance of being prescriptive enough so that it is understood by front line staff and can be put into effect, while also being flexible enough so that local differences can be incorporated.

It will allow for the applicant to clearly communicate their needs and will define clear procedures for frontline allocations staff, hopefully allowing for better outcomes for both. However a key element of HAS is that it will work alongside existing assessment and allocations procedures. HAS does not propose entirely new allocations systems and it is a tool that can be easily adapted to different circumstances and amended as necessary.

5.3. Understanding the benefits of HAS at individual frontline, individual managerial and organisational level

As stated at the outset, the aim of HAS is to establish an agreed system of housing allocation that is fair and transparent and built on principles of person-centred planning, allowing the housing applicant as much input as possible into their housing allocation in a safe and supported environment in which they are encouraged and empowered to express their housing preferences.

Housing policy across Europe supports the move away from congregated housing for people in need of housing and support, towards a more person-centred, collaborative and, at times, co-produced form of housing delivery and allocations. From an organisational and strategic level therefore, a tool such as HAS that allows for the implementation of already agreed policies is likely to be accepted.

From a middle management and individual frontline level, the benefits are that HAS provides a clear set of steps and an easily-understood structure to deliver allocations in a more person-centred way. The role of the allocations officer in an individual’s journey towards independent person-centred living is often quite a fleeting one. While an individual may build strong, long-lasting relationships with support workers, housing officers and allocations officers may have very few meetings with such an applicant and may be lacking in skills and knowledge as to how to best incorporate best practice principles around person-centred planning and co-production into an allocations process.

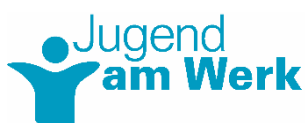
HAS can assist frontline workers by providing the structure in which an applicant can express their housing preferences and an allocations officer can meaningfully use these preferences when making an allocation.

Through this process, it is hoped that more appropriate housing allocations are made, ultimately leading to fewer tenancy breakdowns and greater tenant satisfaction.

6. References

- Carroll, S and Cotter, N. 2010. *Review of the Housing and Support Options for People with Mental Health Related Housing Needs*. Dublin: Housing Agency
- Coates, Dermot and Feely, Naomi (2007) *Good Practice in Housing Management: Guidelines for Local Authorities*. Dublin: Centre for Housing Research.
- Cowman, J. 2012. *The housing preference and assessment survey: an instrument to describe the subjective housing and support needs of mental health service users*. Dublin
- Cowman J., Gough P. and Cunningham R. 2012. *To Assist Mental Health Services to Address the Housing Needs of Service Users. Co-operative Learning Course: Service Improvement Leadership for Mental Health Service Users, Carers and Service Providers*. Dublin City University.
- Cullen, Kevin, Delaney, Sarah and Dolphin, Ciaran (2007). *The Role and Future Development of Supportive Housing for Older People in Ireland*. Dublin: National Council on Ageing and Older People
- Department of Health and Children. 2006. *A Vision for Change - Report of the Expert Group on Mental Health Policy*. Dublin: Department of Health and Children
- Department of the Environment, Community and Local Government. 2011. *National Housing Strategy for People with a Disability*. Dublin: Government Publications Office
- Doras and Slán Abhaile. 2017. *A Home of My Own: Experiences of Moving from Mental Health Congregated Settings*. Dublin
- European Coalition for Community Living. 2006. *Focus on the Right of Children with Disabilities to Live in the Community*. Hungary: ECCL
- European Network on Independent Living. 2017. *The Right to Live Independently and be Included in the Community: Addressing Barriers to Independent Living across the Globe*. ENIL.
- European Network on Independent Living. 2017. *Comparing the Cost of Independent Living and Residential Care A Survey by the European Network on Independent Living*. ENIL
- Health Service Executive. 2011. *Time to Move on from Congregated Settings: A Strategy for Community Inclusion*. Dublin: HSE.
- Kenna, Padraic (2006). *Housing Law and Policy in Ireland*. Dublin: Clarus Press Ltd.
- Kenna, Padraic (2005) *Housing Rights and Human Rights*. Brussels: FEANTSA

- Mansell, J and Beadle-Brown, J. 2009 *Dispersed or clustered housing for adults with intellectual disability: A systematic review*, Journal of Intellectual & Developmental Disability (34:4).
- National Disability Authority. 2012. *Building for Everyone*. Dublin: NDA
- O'Reilly, A; Whelan, E and Dillon, I. 2016. *Design for Mental Health*. Dublin: HSE and Housing Agency.
- Scanlon, K; Fernández Arrigoitia, M and Whitehead, C. 2015 *Social housing in Europe*. European Policy Analysis (17).

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Copyright © TOPHOUSE Partnership 2019

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system without the prior permission of the copyright.